

OKRESNÝ ÚRAD V Kežmarku.

Číslo. 2.761/38-prez. V Kežmarku, dňa 2. decembra 1938.

Vec: „Židovská strana“ na Slovensku

– zastavenie a zákaz jej
činnosti.

Ku č. j. 74164/38-prez.

Prezídiu krajinského úradu
v Bratislave!

Okresný úrad zakročil ešte dňa 26. 11. tr. v smysle tamojšieho nariadenia zo dňa 24. novembra 1938 a zvl. výmerom zakázal činnosť horemenovanej strany a zriadil vykonanie prísl. prehliadok.

V meste Kežmarok nemala strana žiadnej organizácie, tým menej sekretariátu a mala iba voľných stúpencov, ktorí v minulých ob. voľbách sostavili si kandidátu žid. strany. Predstaviteľovi strany bol zakazujúci výmer okr. úradu doručený a menovaný na dosah úradného rozhodnutia zvlášť upozornený.

V Spišskej Belej bola prevedená prehliadka u predsedu židovskej strany, ktorá tam i v práve prevedených voľbách do obce r. 1938 kandidovala a dosiahla i 1 mandátu Antonína Kleinbergera, továrnika, ktorý zastával všetkie mestne funkcie strany. Zabavené tiskopisy, razítko a spisy strany /organizácie/ boli soznamenané a uložené u okr. úradu. Menovaný bol tiež doručením výmeru na zákaz činnosti strany upozorený. Hotové peniaze strany nájdené neboli, spolkových mestností či iného majetku skupina tiež nemala.

Pokiaľ ide o druhé obce v okrese, podáva sa negatívna zpráva.

Okresný náčelník:
(nečitateľný podpis)

SNA, fond Krajinský úrad – Prezidium, kartón 266, 744125/1938 prez.

Dokument 11

Nariadenie Prezidia krajinského úradu všetkým okresným úradom z 2. 12. 1938 o vytvorení volebných obvodov podľa národnostného principu, ako aj prisne utajenie tohto kroku.

Prezidium krajinského úradu v Bratislave.

Číslo: 75.000/1938 prez. Sb. h.

Bratislava, dňa 2. dec. 1938

Voľba do snemu Slovenskej krajiny,
Zriadenie volebných obvodov.

Príloha: 1.

Prísne dôverné !

Všetkým okresným úradom na Slovensku
a mestskému not. úradu v Bratislave.

Volebné obvody pre odovzdanie hlasovacích listkov pri voľbe do snemu Slovenskej krajiny treba tak rozdeliť po prípade ich počet rozmnožiť, aby pre príslušníkov jednotlivých národností bola určená zvláštňa miestnosť t. j. zvláštňa pre voličov slovenskej národnosti, zvláštňa pre Čechov, zvláštňa pre Nemcov, zvláštňa pre Maďarov a zvláštňa pre Židov.

Takéto určenie volebných miestností pre príslušníkov jednotlivých národností má sa stať predovšetkým tam, kde tá-ktorá národnosť v dotyčnom volebnom odvode vykazuje aspoň okolo 50 voličov. V sídlach okresných úradov takto má sa stať bezpodmienečne bez ohľadu na počet príslušníkov jednotlivých národností.

Cieľom tohto opatrenia je, aby sa aspoň približne zistilo ako sa príslušníci tej-ktorej národnosti zachovali pri voľbe.

Tieto opatrenia treba urobiť nenápadne tak, aby nevyvolali neželateľné následky, najmä aby sa voličia nedozvedeli, z akého dôvodu sú zadelení do tej-ktorej volebnej miestnosti.

Prevedenie tejto úpravy vo väčšine prípadov bude vyžadovať rozmnoženie stálych voličských soznamov, aby každá volebná miestnosť mala exempláre dva kompletne voličských soznamov.

Tam, kde budú voličom vydané legitimačné lístky, príslušná volebná miestnosť, v ktorej má dotyčný volič odvolať, naznačí sa na legitimačnom listku. Tam, kde nebudú doručované legitimačné lístky pri doručení hlasovacieho lístku treba voličov upovedomiť o tom, v ktorej miestnosti majú odvolať, po prípade tým spôsobom, keď cedulka „Pán.....volí v miestnosti.....“ sa im doručí spolu s hlasovacím lístkom.

Aby takéto úpravy mohly byť dané či už na legitimačných listkoch či ústne alebo na cedulkách, musí obecný úrad vopred vo voličských zoznamoch pred menom voliča urobiť nejakú značku, na pr. u Slováka napiše sa I., u Čecha II., u Nemca III., u Maďara IV. a Žida V. Týmto spôsobom si získa obecný úrad prehľad o počte voličov z jednotlivých národností a podľa toho určí v koľkých volebných miestnostiach bude voliť tá ktorá národnosť. Poznamenáva sa, že bude treba do miestnosti pre niektorú národnosť určenej prideliť prípadne aj vyše tisíc voličov, a v obciach, v ktorých podľa § 30. vol. por. dosiaľ bola len jedna volebná miestnosť, je prípustné zriaadiť podľa potreby viac volebných miestností.

Ked'že tieto opatrenia vyžadujú času, nech je bezodkladne zariadené všetko potrebné a pri stanovení členov obvodných volebných komisií, ako aj zástupcov dohliadacieho úradu nech je na tieto okolnosti už braný zreteľ.

Po skončení volieb treba zistit' v každej obci, koľko voličov z jednotlivých národností

- a/ na voľbe vôbec sa nezúčastnilo,
- b/ koľko neodovzdalo platný hlas a
- c/ koľko hlasovalo platne.

O tomto sostaví pán okresný náčelník zvláštny výkaz, obsahujúci všetky obce svojho okresu tohto vzoru.

Výkaz pán okresný náčelník predloží s odvolaním sa na číslo tohto obežníka /preto si ho naznačí/ ihneď po voľbe za tri dni.

Tento obežník po prečítaní a osvojení si pokynov v ňom uvedených každý pán náčelník vráti prezidiu krajinského úradu so značkou prísne dôverné.

Krajinský prezident:
Dr. Šimko v.r.

SNA, fond Krajinský úrad – Prezidium, 75 000/1938 prez.

ŠOKA Dolný Kubín, fond Okresný úrad Trstená, 1178/38 prez.

ŠOKA Trenčín, fond Okresný úrad Trenčín, 1589/38 prez.

Dokument 12

Hlásenie Prezidia policajného riaditeľstva v Bratislave Prezídiu krajinského úradu z 3. 12. 1938 o zastavení a zakázani ďalšej činnosti Židovskej strany na Slovensku.

Prezidium policajného riaditeľstva v Bratislave.

Čís.: 21.873/38 prez. V Bratislave, dňa 3. decembra 1938.

Predmet: Zastavenie a zakázanie

ďalšej činnosti „Židovskej
strany“ na Slovensku.

K číslu: 74.164/1938/ prez.

Dôverné!

Príloh:

Prezidiu krajinského úradu, ref. IV.
v Bratislave.

Príjem predmetného výnosu potvrdzujem a hlásim, že dľa daného pokynu bol dňa 25. novembra 1938 pod č. 21.873/1938 prez. funkcionárom